

ČÍSLO: 4/2003 – duben 2003

ZPRAVODAJ

ROZHOVOR

První „Zdravý region“ v ČR

Prvním regionem v Národní síti Zdravých měst ČR (NSZM ČR) je kraj Vysočina. O tom, co to kraji přinese, jsme hovořili se zástupkyní hejtmana Ing. Marií Černou.

Paní náměstkyně, co kraji Vysočina zapojení do Projektu Zdravý region přinese? Dotkne se to nějak jeho obyvatel?

Podle definice Světové zdravotní organizace je zdraví stav fyzické, duševní, duchovní, ekologické a sociální pohody. Náš základní úkol je vytvořit podmínky pro fungování obcí, hospodářských subjektů a neziskových organizací, které bezprostředně ovlivňují život jednotlivých občanů. Pracovní příležitosti, bydlení, občanská vybavenost, dobré životní prostředí, společenské vyžití i sociální služby – to všechno jsou potřeby člověka, které jsou-li uspokojeny, vytvářejí pocit pohody. Kraj bude nositelem strategických cílů a vizí, zprostředkovatelem informací pro zmíněné subjekty. Jako člen NSZM ČR má přístup do informační databáze, může některé aktivity podpořit, včetně finanční pomoci. Velký význam to může mít zejména pro menší sídla, která mají zájem naplňovat některé z cílů projektu.

Bude kraj podporovat vstup dalších měst do Národní sítě Zdravých měst ČR?

Zdravá města jsou dobrým příkladem při naplňování projektu Zdravé město a kraj určitě tyto kontakty pomůže zprostředkovat. Tato města jsou již zvýhodněna tím, že pracují systematicky, mají přístup k informacím, na základě kterých čerpají i finanční prostředky. Mnoho kvalitních projektů je úspěšných i při získávání dotací z Fondu Vysočiny. Budeme rádi, když se k projektu připojí další města našeho kraje.

Jaký je Váš osobní názor na Projekt Zdravý region?

Nepochybuji o tom, že základním cílem snažení všech samospráv je zlepšení kvality života a zdraví svých obyvatel. Projekt Zdravé město, Zdravý region vedou k tomuto cíli systémovým procesem, který se řídí mezinárodně uznávanými standarty. Navíc, v případě našeho kraje, je dobrým efektem i pro posílení jeho image tzv. „zeleného“ regionu včetně navázání kontaktů se zahraničními regiony podobného zaměření.

Co říkáte názoru, že Projekt Zdravé město je „ochotnickou aktivitou“ bez odborné kvality?

Tento názor vychází z naprosté neznalosti pravidel komunitního plánování u nás. Dovolila bych si s ním polemizovat. Ve svém více než desetiletém působení v komunální sféře jsem se setkala s minimem ucelených projektů jakým je Zdravé město. Pod »lidovou« či spíše komunitní hladinou tohoto projektu i metodiky Česká Brána 21 se však skrývá erudice NSZM ČR i odborných partnerů – WHO, Univerzity Karlovy a mnoha dalších. Tuto novou kvalitu, kterou si asi nemůže dopřát žádné město jednotlivě, přináší asociace Zdravých měst.

AKTUALITY

Kroměříž: Na kolo - jen s přilbou!

Mezi nejčastější příčiny úmrtí ve věkové skupině dětí a mládeže patří úrazy. Ve Zdravém městě Kroměříži se letos zaměřili na ty, které vznikají při jízdě na kole. Osvětová kampaň „Na kolo s přilbou“ má podpořit používání cyklistických přileb.

„Přestože počet cyklistů používajících přilbu znatelně narostl, stále máme značné rezervy. Z provedeného šetření vyplývá, že dodnes přilbu nenosí 80% dětí, kterým tato povinnost vyplývá ze zákona,“ řekla vedoucí Zdrav. ústavu Zlín, pracoviště Kroměříž, MUDr. Číhalová. Cílem

kampaně „Na kolo jen s přilbou“ je, aby v Kroměříži v roce 2004 při jízdě na kole používalo cyklistickou přilbu alespoň 65% dětí. Ve školách, školkách, v čekárnách u lékaře, ap. byly v první etapě kampaně rozvěšeny letáky dokumentující úrazy vzniklé při jízdě na kole, obsahují informace o správném nasazení cyklopřilby, aj. Školáci na hodině výtvarné výchovy budou domalovávat plakáty s jednoduchým poselstvím sděleném v názvu kampaně. Vzniklé výkresy by měly ozdobit nejen nástěnky škol a škol, ale také např. vozy MHD. V knihovně Kroměřížska bude udělena cena za nejkrásněji vyzdobenou přilbu, 3. 6. odpoledne proběhne Olympiáda mladého cyklisty. Děti budou soutěžit v jízdě zručnosti. Součástí doprovodného programu bude vystoupení mistra světa v cyklotrialu Josefa Dresslera, chybět nebude ani provazochodec, který po laně údajně vyjede i na kole. V červnu proběhne také další celoměstský průzkum používání cyklopřileb.

Zlín a Kroměříž: Zdravý úsměv dětí

Všechny zlínské základní školy, jejichž zřizovatelem je město, se zřejmě brzy opět zapojí do povinných pravidelných zubních prohlídek svých asi osmi tisíc žáků. Prevenci zubního kazu se programově věnují také ve Zdravém městě Kroměříži.

"Podle informací české stomatologické komory se stav chrupu českých školáků od doby, kdy prohlídky přestaly hromadně zajišťovat školy, značně zhoršil. My chceme tuto záležitost v rámci projektu Zlín - Zdravé město napravit," říká radní MUDr. Vladimír Řihák. Děti projdou 2x ročně preventivní prohlídkou, a pokud budou mít problém, donesou domů objednávkou k zákroku. "Nadále zůstane zachována svobodná volba stomatologa. S účastí dítěte na organizované prohlídce musí souhlasit rodiče. Ti, kteří se svými dětmi pravidelně zubaře navštěvují individuálně, tuto možnost neztratí," upřesnil MUDr. Řihák.

Program prevence zubního kazu u předškolních dětí „Zdravý úsměv“ probíhá od roku 2000 pod záštitou projektu Zdravé město Kroměříž. O tom, jaká je stavba zubu, jak vzniká zubní kaz či jak si správně čistit zuby, si s předškoláky během šesti návštěv v mateřských školách povídají studentky Střední zdravotnické školy Kroměříž (SZŠ). V letošním školním roce bylo do projektu zapojeno 340 dětí a 32 studentek SZŠ.

Brno: Mateřská centra a Kluby maminek ve Zdravém městě

Důležité téma, na které se zaměřil seminář Zdravých měst pořádaný dne 8. 4. v Brně. Zúčastnilo se dalších 11 Zdravých měst.

Kluby maminek (KM) začaly v Brně vznikat v roce 1995. Jejich pomocníkem či rádcem je Centrum pro

rodinu a sociální péči, o. s., jež 36 účastníkům semináře představil ředitel Ing. Vít Janků. Ačkoliv kluby maminek nemají právní subjektivitu, některé si již dokázaly vytvořit v rámci své městské části velmi dobrou pozici – úřady městských částí jim poskytují prostory, hradí provozní náklady apod. Vedle klubů maminek v Brně fungují také mateřská centra (MC). Činnost MC Kuřátka přítomným přiblížila jeho vedoucí Eliška Broušková. „Centrum vzniklo v roce 1999. Po roce fungování vyvstala potřeba vyjít s aktivitami ven a MC se svými programy začalo zapojovat do celoměstských akcí. Centrum v současné době vede skupina aktivních maminek, kterým sice děti již odrostly, ale ony se chtějí nadále podílet na tvorbě programu.“ V Brně dnes úspěšně fungují tři mateřská centra a patnáct klubů maminek. V rámci projektu Brno-Zdravé město kluby maminek i mateřská centra spolupracují s Kanceláří Brno-Zdravé město.

Vsetín: Velvyslanec EU spokojen s výsledky Zdravého města

Dne 8. a 9. 4. navštívil Zdravé město Vsetín velvyslanec Evropské komise pan Ramiro Cibrián.

Se zapojením města a jeho partnerů do evropských projektů se velvyslanec Ramiro Cibrián seznámil na setkání se zástupci města, škol a místních nestátní neziskových organizací. Prezentované projekty se týkají např. zlepšování kvality životního prostředí (projekt Čistá Bečva), podpory zaměstnanosti, aj. Podle slov tajemníka MěÚ Vsetín ing. Milana Půčka byl pan velvyslanec množstvím projektů, na kterých se Vsetín podílí, velmi mile překvapen. V rámci návštěvy Vsetína si pan velvyslanec dále prohlédl průmyslovou zónu, navštívil ZŠ Integra, diskutoval s dětmi (či spíše poslanci) z Dětského parlamentu. Prezentaci, která byla na setkání použita, si můžete prohlédnout na adrese:

http://www.mestovsetin.cz/html/Zapojovani_soubory/frame.htm

Květen: Jubilejní X. konference Národní sítě Zdravých měst ČR

V rámci 4. ročníku mezinárodního festivalu dokumentárních a publicistických videopřehledů z oblasti lékařství a zdravého životního stylu „Křišťálové srdce Poděbrady 2003“ proběhne v termínu 27. – 28. 5. jubilejní X. Konference Národní sítě Zdravých měst ČR.

Zástupci Zdravých měst a další pozvaní hosté se do lázní Poděbrady sjedou 27. 5. Hlavní náplní dvoudenní konference bude projednávání cest rozvoje českých měst a využití prostředků z programů a fondů Evropské unie, které jsou městům již nyní k dispozici. Zdravá města budou prezentovat aktivity přispívající ke zlepšení života obyvatel např. v oblasti životního prostředí, aktivizace seniorů, prevence úrazovosti ve městě, aj. Nejlepší aktivity Zdravých měst za rok 2002 budou následně oceněny na slavnostním galavečeru. Vzhledem k významu projednávaných témat je očekávána účast vrcholných představitelů státní správy a místních samospráv.

KONTAKT

Petr Švec
národní koordinátor Projektu Zdravé město

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: +420 602 500 639

E: paha@nszm.cz

W: www.nszm.cz

(Ilustrační foto z archivů členů NSZM ČR)